

29.5.2023

Asia **Luonnonsuojelualan hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksyminen**

Luonnonsuojelualue Halosenniemen luonnonsuojelualue (YSA011122)

Perustamispäätös Halosenniemen luonnonsuojelualue on perustettu 1.10.1966 Uudenmaan lääninhallituksen päätöksellä numero 8925/1.10.1966. Rauhoituspäätöksen mukaan luonnonsuojelualueelle voidaan tarvittaessa laatia hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa esitetään tarpeelliset toimenpiteet luonnonympäristön hoitamiseksi, ennallistamiseksi ja alueen luontaisen kehityksen palauttamiseksi. Uudenmaan ELY-keskus hyväksyy hoito- ja käyttösuunnitelman.

Halosenniemen luonnonsuojelualan hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy on laatinut Tuusulan kunnan tilauksesta hoito- ja käyttösuunnitelman Halosenniemen luonnonsuojelualueelle (päivätty 23.1.2023).

Luonnonsuojelualue sijaitsee Tuusulassa Tuusulanjärven itärannalla Pekka Halosen museona toimivan taiteilijakodin ympärillä. Alue on pinta-alaltaan noin 1,3 hehtaaria ja se koostuu taiteilijakodin pihasta ja puutarhasta. Niemen kärjessä sijaitsevalle museolle johtaa kapea hiekkatie. Tien ja rannan väliin jäävällä kapealla kaistaleella kasvaa melko tiheää sekapuustoa ja näkymä järvelle on osittain peitossa.

Museon pihapiirissä kasvaa vanhoja mäntyjä ja niemenkärjessä sijaitsee pieni karu rantakallio. Museon eteläpuolella sijaitsee toinen kallio, jolla kasvaa vanhoja mäntyjä ja tavataan mm. ahusolaheinää ja mäkitervakkoa. Kalliolla on myös isotuomipihlajapensaita (vieraslaji). Kalliosta etelään sijaitsevalla rinteellä on kuivaa lehtoa, jossa kasvaa kilpikaarnaisia vanhoja mäntyjä sekä vanha tammi. Vallitsevan puuston alla esiintyy runsaasti nuorta pihlajaa, muutama nuori haapa ja nuoria vaahteroita, joista osa on kantovesoja. Lahopuuta on jonkun verran. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti lehtonurmikkaa, kieloa ja metsäkastikkaa. Muuhun kasvistoon kuuluvat mm. kevättähtimö, sormisara ja sinivuokko. Mäen länsipuolella järvenrannassa sijaitsee puutarha, joka jatkuu hoidettuna alueena luonnonsuojelualan eteläreunalla.

Halosenniemen luonnonsuojelualan hoidon tavoitteena on ennen kaikkea maiseman avartaminen umpeenkasvaneilla kohdilla. Museon pihapiiriin ja niemenkärkeen ei esitetä toimenpiteitä.

Museolle johtavan tien ja järvenrannan väliin jäävältä kaistaleelta (hoitokuvio 1) poistetaan noin puolet rinnankorkeuslähimitaltaan alle 10 cm:n paksuisista puista. Poistettavat puut valitaan siten, että osa kuviosta jätetään koskemattomaksi, jolloin saadaan aikaan tiheämpiä ja harvempia kohtia sekä näkymiä järvelle, mutta tie ei toisaalta näy liiaksi järvelle. Poistettavat puut kuljetetaan pois.

Luonnonsuojelualueen eteläreunan hoitoa polun eteläpuolella jatketaan ja niitettävää aluetta laajennetaan itään päin (hoitokuvio 2). Niitto tehdään kahdesti kesän aikana ja niittojäte kuljetetaan pois. Kallion eteläpuolisesta kuivasta lehdosta (hoitokuvio 3) poistetaan noin puolet nuorista (rinnankorkeuslähimitta alle 10 cm) vaahteroista ja pihlajista, ja katkotut puut kuljetetaan pois. Lisäksi katkotaan kantovesat. Pyrkimyksenä on avartaa näkymää. Kaikki olemassa olevat lahpuut jätetään paikoilleen, sillä ne ovat arvokkaita luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta.

Kalliolta poistetaan vieraslajina esiintyvät isotuomipihlajat. Näkymiä järvelle ei tarvitse avata nykyistä enempää. Kallion eteläpuoliselta rantaosuudelta voidaan kuitenkin kaataa huonokuntoisia tai kuolleita leppiä, jotka jätetään maahan lahopuiksi. Lisäksi kaikki vaaralliset tai rakennuksia uhkaavat puut kaadetaan tarpeen mukaan. Kaadettujen puiden rungot siirretään lähistölle lahopuiksi johonkin maisemallisesti ja alueen käytön kannalta tarkoituksenmukaiseen kohtaan.

Hyväksyminen

Uudenmaan ELY-keskus hyväksyy hoito- ja käyttösuunnitelman Halosenniemen luonnonsuojelualueelle. Suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet edistävät alueen luontoarvojen säilymistä ja tukevat niiden kehittymistä monimuotoisempaan suuntaan.

Hoitotoimenpiteet olisi hyvä tehdä lähivuosina. Ne pitää ajoittaa lintujen pesimäkauden ulkopuolelle. Isotuomipihlajien havaitseminen ja tunnistaminen on nopeampaa ja varmempaa, kun pensaissa on vielä lehdet, joten niiden poistamisen paras ajankohta on loppukesällä tai alkusyksyllä.

Asian on ratkaissut ylitarkastaja Tuomas Lahti ja esitellyt ylitarkastaja Hanna Suominen. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Päätös

Tuusulan kunta

Tiedoksi sähköpostilla, liitteenä suunnitelma

Ympäristöministeriö

Tämä asiakirja UUELY/13403/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/13403/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Suominen Hanna 29.05.2023 14:31

Ratkaisija Lahti Tuomas 29.05.2023 15:15